

Aan: Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Brunssum
P.a. Lindeplein 1
6444AT BRUNSSUM

Datum: 24 oktober 2020

Betreft: Advies inzake de beleidsuitgangspunten voor het armoedebeleid in Brunssum

Geacht college,

De SMO-raad stelt het zeer op prijs dat na de herijking van het minimabeleid eind 2017 ook de evaluatie van de (bijna) afgelopen drie jaar en de beleidsuitgangspunten voor 2021-2024 door u aan haar ter advisering worden voorgelegd. Dit in combinatie met het door bureau KWIZ opgestelde onderzoeksrapport (MER 2020) naar omvang en samenstelling van de doelgroep voor het minimabeleid en het onderzoek (CEO) naar de ervaringen van de cliënten met de minimaregelingen van de gemeente.

Jammer genoeg heeft slechts 18% van de doelgroep aan het onderzoek deel genomen, zodat de resultaten slechts als indicatief kunnen worden bestempeld.

In dit verband geven wij u in overweging bij toekomstige onderzoeken, om een hogere respons te bereiken, te zoeken naar andere manieren naast een enquête, bv. via persoonlijke interviews.

Om tot dit advies te komen hebben we meermaals overlegd met de desbetreffende beleidsambtenaren en afsluitend met uw wethouder L'Espoir. Dit overleg is steeds in goede harmonie en constructief verlopen.

Evaluatie 2018-2020 en beleid 2021-2024

Onderstaand volgen we de beleidsvoorstellen in de evaluatienota (versie oktober 2020). Waar nodig zullen we nog op separate punten ingaan.

Voorstel 1

Het voortzetten van de activiteiten uit voorgaande jaren kan op onze bijval rekenen. Maar "het vinden van klanten die zichzelf niet melden" blijft het grote probleem en voor u als College de grootste uitdaging. Dit temeer omdat de bekendheid van alle regelingen weliswaar gestegen is t.o.v. 2017, maar het gebruik van de meeste regelingen in 2020 lager is dan in 2017.

Alle acties ter vermindering van deze uitdaging, waaronder meer en betere communicatie, ondersteunen wij van harte. Wij gaan er hierbij van uit dat uw uitdaging ook een doelstelling is, t.w. het op termijn realiseren van een maximaal gebruik van de minimaregelingen.

Enkele suggesties in dit verband als aanvulling op het CEO:

- ambtshalve toekenning aan de bekende personen uit de doelgroep
- door hulp aan te bieden bij het invullen (op spreekuren e.d.) kunnen aanvragen gestimuleerd worden
- direct-mail naar bestaande klanten: “ je komt in aanmerking en maakt er geen gebruik van, dus kom eens naar ons spreekuur”. De AVG hoeft hiervoor naar ons oordeel geen beletsel te vormen.
- publicatie van een jaarlijks overzicht van alle bestaande regelingen in Gemeentekrant, Via Brunssum etc.

Het spreekt voor zich dat wij bij het opstellen van het communicatieplan graag worden betrokken.

Voorstel 2

Hoewel de baten (groei in inkomen) van de stress sensitieve dienstverlening voor ons niet goed zichtbaar zijn, vinden wij een verder professionalisering belangrijk. (zie verder onder voorstel 3).

Het tweede deel van dit voorstel (inzetten van de Voorzieningswijzer) sluit aan bij onze opmerkingen bij voorstel 1 (hulp aan burgers voor inkomensverbetering) en beoordelen wij dus als zeer positief. Het door professionals met digitale middelen ondersteunen van die burger vinden wij van extra belang, omdat juist de doelgroep vaak de vaardigheden mist om met die digitale middelen om te gaan.

Voorstel 3

De voorstellen onder dit punt hebben onze instemming. Verdere professionalisering achten wij van groot belang omdat, om blijvend stressreductie en zelfredzaamheid te bereiken, begeleiding van de deelnemers langdurig (zeker enkele jaren) en intensief zal moeten zijn. Daartoe zijn goed geschoolde medewerkers en vrijwilligers onontbeerlijk.

Met betrekking tot de zelfredzaamheid van de minimadoelgroep wordt in de evaluatienota onder punt 14 (pag.16) gesteld dat leesvaardigheid hiertoe de basis vormt. Deze stelling steunen wij van harte omdat wij al in december 2017 (en ook nog diverse malen daarna) hebben kenbaar gemaakt dat uit diverse gezaghebbende onderzoeken blijkt dat er een sterke relatie ligt tussen laaggeletterdheid en armoede. Elke hulp voor een laaggeletterde, dus ook via het verhogen van de leesvaardigheid, is van belang om armoede te voorkomen cq. te bestrijden. Een gratis volwassenen- abonnement voor de bibliotheek kan daar zeker aan bijdragen en dit voorstel ondersteunen wij derhalve.

Voorstel 4

Met deze voorstellen stemmen we in. Zeker het project Vergewisplicht verdient verlenging vanwege de preventieve aanpak en de daarbij bereikte resultaten ten behoeve van burgers in financiële problemen.

Voorstel 5

Het door u overgenomen voorstel uit de MER 2020 om de inkomensgrens voor enkele miniregelingen te verhogen tot 120% Wsm kan op onze warme steun rekenen. Verhoging

naar 130% is thans wellicht budgettair gezien nog een brug te ver, maar niettemin verzoeken wij u dit serieus te onderzoeken voor de toekomst.

NB. Waarom niet voor alle minimaregelingen de inkomensgrens verhogen tot 120%? Wij missen terzake een voorstel of overwegingen van uw zijde.

Dat werken (vrijwel) altijd loont is een positieve constatering. Armoedeval behoort derhalve bij werkaanvaarding uit de bijstand nagenoeg tot het verleden.

Ervan uitgaande dat regelingen bedoeld zijn om er volledig gebruik van te maken zijn wij van oordeel dat uw doelstelling moet zijn gericht op een deelname aan alle minimaregelingen van ten finale 100%. Wij constateren echter na doorrekening van de MER-cijfers onder 6.2.2 dat het geraamde budget van 81.000€ gebaseerd is op het bestaande deelname-niveau en dan ook alleen nog maar voor de Participatieregeling en het VGZ-tientje! Dit zou betekenen dat bij de door ons bepleite ambitie het hier geraamde budget royaal naar boven moet worden bijgesteld.

In de MER 2020 wordt onder 6.2.3 nadrukkelijk geadviseerd meer aan te sluiten bij de behoeften van de doelgroep. Met name wordt genoemd een regeling voor zorg- of medische kosten. Deze wordt met 41% door de ondervraagden bijna het meest gemist, maar in uw voorstellen vinden wij hierover niets terug. Wij pleiten er derhalve voor u alsnog over deze voorgestelde regeling positief uit te spreken. Uw voorstellen terzake en de uitwerking ervan zouden kunnen worden voorgelegd aan onze Klankbordgroep, zoals ook aan u voorgesteld in de MER.

Tot slot nog een algemene opmerking over inkomensgrenzen: deze zijn per definitie arbitrair en absoluut. Letterlijk één cent over de grens heen betekent verlies van recht, hetgeen als zeer onbillijk wordt ervaren. Wij geven u in overweging te (doen) onderzoeken of het ontwikkelen van een glijdende inkomensschaal deze ervaren onbillijkheid kan verzachten.

Voorstel 6

Aanpassen van uw armoede/minimabeleid aan de genoemde wetswijzigingen moet uiteraard gebeuren. Wij vragen u nadrukkelijk bij de uitwerking daarvan onze Raad te betrekken. Van onze kant zullen wij daartoe gaarne bereid zijn.

Voorstel 7

Voortzetten van de sedert 2017 ingezette acties heeft onze volledige instemming. Onze bezorgdheid voor de onbekende armen hebben wij reeds in 2017 geuit bij ons advies over de herijking van het minimabeleid. Uw nader onderzoek om steun voor de “werkende armen” tot één van de speerpunten van uw beleid voor 2021-2024 te maken sluit volledig aan bij de door ons al meermaals verwoorde zorg. Wel verzoeken wij u om bij dat onderzoek met nadruk ook het vinden van de onbekende armen te betrekken.

Onder de onbekende armen rekenen wij zeker ook de AOW-gerechtigden met een langdurig minimuminkomen. Het verbaast ons dan ook dat u in uw beleidsvoornemens geen woord

SMO-Raad Brunssum

wijdt aan het voorstel in de MER 2020 tot het invoeren van een langdurigheidstoelage voor AOW-gerechtigden.

Tot slot

Gezien het bovenstaande adviseren wij met inachtneming van de door ons gemaakte kanttekeningen positief over uw beleidsvoorstellen voor 2021-2024.

Wij spreken de hoop uit dat ons advies een bijdrage kan leveren aan uw beleid om de inkomenspositie van de minima in Brunssum duurzaam te verbeteren.

Dit indachtig een recent onderzoek van de Universiteit Maastricht, waarin de armoede-problematiek in Brunssum "zeer complex" wordt genoemd. (Bron: Binnenlands Bestuur 22 juli 2020).

Namens de SMO-raad Brunssum,
w.g. Jan van Laanen, voorzitter, Jos Moonen, voorzitter werkgroep Participatie en Albert Houkes, secretaris SMO-Raad Brunssum

Adres Secretariaat:

Boskriek 27

6444 DK Brunssum

Tel. 0642316443

Mail: houkes2@home.nl

www.smoraadbrunssum.nl